

Allergiatutkimusvalikoima Kliinisellä kemialla

Alla on kuvattu Tyks Laboratoriot Kliinisen kemian allergiatutkimusten sisältö ja jatkotutkimukset. Näytteet, jotka tutkitaan Kliinisellä kemialla, säilytetään 3 kk ajan. Tänä aikana näytteestä on mahdollista pyytää täydentäviä allergeenispesifisiä IgE-määrytyksiä, jos näytemäärä on riittävä.

Tuloksen tulkinta:

Tulos (kU/l)	Allergia-luokka	Tulkinta
alle 0.35	0	Vasta-ainepitoisuus viitealueella. Tulos ei sulje pois IgE-välitteisiä oireita.
0.35-0.69	1	Vasta-aineita vähän. Herkistymispäily, oireita esiintyy harvoilla.
0.70-3.49	2	Vasta-aineita kohtalaisesti. Herkistyminen todennäköinen, oireita esiintyy monilla.
3.5-17.4	3	Vasta-aineita runsaasti. Herkistymisoireita esiintyy useimmilla ja sitä todennäköisemmin mitä korkeampi pitoisuus.
17.5-49.9	4	Vasta-aineita hyvin runsaasti. Herkistymisoireita esiintyy useimmilla ja sitä todennäköisemmin mitä korkeampi pitoisuus.
50-100	5	Vasta-aineita hyvin runsaasti. Herkistymisoireita esiintyy useimmilla ja sitä todennäköisemmin mitä korkeampi pitoisuus.
yli 100	6	Vasta-aineita hyvin runsaasti. Herkistymisoireita esiintyy useimmilla ja sitä todennäköisemmin mitä korkeampi pitoisuus.

1. Erittelytutkimus (tutkimuksen nimen lyhenteessä tunnus Er), ks. alla Taulukko 1.

Erittelytutkimuksessa suoritetaan ensin ryhmätason seulonta IgE-luokan vasta-ainetasoista allergeeniseokselle. Jos sen tulos on positiivinen ($\geq 0,35$ kU/l), jatketaan samasta näytteestä automaattisesti erittelytutkimukseen eli määritetään IgE-luokan vasta-aineet erikseen jokaiselle allergeeniseoksen sisältämälle yksittäisallergeenille.

Jos ryhmätason seulontatulokset ovat negatiiviset, eli henkilö ei tämän tutkimuksen perusteella ole herkistynyt ryhmän sisältämille allergeeneille, ei tehdä allergeenien erittelytutkimusta.

Jos ryhmätason seulontatulokset ovat negatiiviset, erittelytutkimuksesta laskutetaan vain erittelytutkimuksen hinta. Jos positiiviset seulontatulokset jatkoeritellään, laskutetaan lisäksi erittelyyn sisältyvien yksittäisallergeenien määritysten hinnat.

2. Allergeenikomponenttien pakettitutkimukset, ks. alla Taulukko 2.

Komponenttien pakettitutkimuksessa tutkitaan ensin ryhmätutkimus. Jos se on positiivinen, tehdään erittelytutkimusta vastaava spesifin allergeenin herkistymistutkimus. Tämän lisäksi tutkitaan allergeenien komponentit, jotka antavat tarkemman kuvan herkistymisestä. Tällä voi olla merkitystä arvioitaessa allergian voimakkuutta ja vakavuutta tai esim. mahdollista ristiallergiaa.

S-RuoComE (14246) –pakettissa tehdään ensin ryhmätutkimus (*S-Ruok5Ry*, 7171). Jos se on positiivinen, tehdään erittelytutkimus (*S-Ruok5Er*, 7172). Jos maidon, munanvalkuaisen, maapähkinän, soijapavun tai vehnäjauhon allergeenispesifiset IgE-vasta-aineet ovat koholla ($\geq 0,35$ kU/l), määritetään valikoidut komponenttitutkimukset.

S-PähComE (14247) -pakettissa mitataan viiden eri pähkinälajikkeen sekä koivun IgE-vasta-aineet. Mikäli joku pähkinäallergeeni on positiivinen (≥ 0.35 kU/l), määritetään kyseisen pähkinän valikoidut komponenttitutkimukset.

S-AllComE (14256) –paketti sisältää osatutkimukset *S-PölyEr*. (14257) ja *S-RuoComE* (14246). *S-AllComE* -tutkimuksessa määritetään ensin pölyryhmätutkimus (*S-PölyRy*, 7153) ja ruoka-aineryhmätutkimus (*S-*

Ruok5Ry, 7171). Jos ryhmätutkimus on positiivinen (≥ 0.35 kU/l), jatketaan erittelytutkimuksiin (S-PölyEr, 14257 ja S-Ruok5Er, 7172). Positiivisesta pölyryhmästä tehdään ainoastaan erittelytutkimus, jota ei jatketa komponenttitasolle. Jos maidon, munanvalkuaisen, maapähkinän, soijapavun tai vehnä jauhon allergenispesifiset IgE-vasta-aineet ovat koholla ($\geq 0,35$ kU/l), määritetään valikoidut komponenttitutkimukset.

Huom! Komponenttitutkimuksen kanssa ei pidä tilata siihen sisältyviä erittelytutkimuksia, koska komponenttitutkimuksessa tehdään nämä. Samanaikainen tilaaminen johtaa moninkertaiseen laskutukseen.

3. Yksittäisallergeenien tutkimukset, ks. alla Taulukko 3.

Yksittäisallergeenien tutkimukset tilataan omilla tutkimusnumeroillaan. Taulukossa on esitetty Kliinisellä kemialla tehtävät tutkimukset. Muut yksittäisallergeenien tutkimukset alihankintaan Huslabista. Yksittäisallergeenin tutkiminen on mielekästä, jos allergian aiheuttajaksi epäillään yhtä tiettyä allergeenia.

Taulukko 1. Erittelytutkimukset.

Kuntaliiton numero	Lyhenne	Nimi ja sisältö
7154	S -PölyEr	Ensin tehdään S-PölyRy (7153). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Pölyerittely (phad): pujon siitepöly, koivun siitepöly, timotein siitepöly, kissan hilse, koiran hilse, hevosen hilse, Dermatophagoides pteronyssinus ja Cladosporium herbarum
7172	S -Ruok5Er	Ensin tehdään S-Ruok5Ry (7171). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Ruoka-aine-erittely (fx5): munanvalkuainen, maito, turska, vehnä jauho, maapähkinä ja soijapapu
7162	S -Eläi1Er	Ensin tehdään S-Eläi1Ry (7161). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Eläinerittely (ex1): kissan hilse, hevosen hilse, lehmän hilse, koiran hilse
7156	S -Hein1Er	Ensin tehdään S-Hein1Ry (7167). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Heinäerittely (gx1): koiranheinä, niittyurmikka, nurminata, raiheinä, timotei
7180	S -Home1Er	Ensin tehdään S-Home1Ry (7179). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Homesienierittely (mx1): Alternaria tenuis, Aspergillus fumigatus, Cladosporium herbarum ja Penicillium notatum
7170	S -Kala2Er	Ensin tehdään S-Kala2Ry (7169). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Kalaerittely (fx2): turska, katkarapu, sinisimpukka, tonnikala ja lohi
7160	S -Puu9Er	Ensin tehdään S-Puu9Ry (7159). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Puerittely (tx9): koivu, leppä, paju, pähkinäpensas ja tammi
7178	S -Vilj3Er	Ensin tehdään S-Vilj3Ry (7177). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Viljaerittely (fx3): (vehnä jauho (f4), kaurajauho (f7), maissi (f8), seesaminsien (f10) ja tattari (f11))
Alihankintana Huslabista:		
7176	S -Pähk1Er	Ensin tehdään S-Pähk1Ry (7175). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Pähkinäerittely (fx1): maapähkinä, hasselpähkinä, parapähkinä, manteli ja kookospähkinä
7166	S -Jyr70Er	Ensin tehdään S-Jyr70Ry (7165). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Jyrisjäerittely (ex70): hamsterin epiteeli, marsun epiteeli, kanin epiteeli, hiiren epiteeli, seerumi ja virtsa, rotan epiteeli, seerumi ja virtsa

Taulukko 2. Komponenttitutkimuspaketit.

Kuntaliiton numero	Lyhenne	Nimi ja sisältö
14246	S-RuoComE	S-RuoComE: Ensin tehdään S-Ruok5Ry (7171). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Ruok5Er (7172) ja komponentit: S-Ruoka-aine-erittely (fx5): munanvalkuainen, maito, turska, vehnä jauho, maapähkinä ja soijapapu Komponentit: ovomukoidi nGal d 1 (kanamunan valkuaisen komp.), S-Kaseiini nBos d 8 (maidon komp.), S-Vehnä, rTri a 19/ Omega-5 Gliadin (vehnän komp.), Gliadiini (vehnän komp.), S-Soijapapu, rGly m 4 (soijan komp.), S-Soijapapu, nGly m 5 (soijan komp.), S-Soijapapu, nGly m 6 (soijan komp.), S-Maapähkinä, rAra h 2 (maapähkinän komp.), S-Maapähkinä, rAra h 6 (maapähkinän komp.)
14247	S-PähComE	S-PähComE: Ensin tehdään viiden eri pähkinälajikkeen sekä koivun IgE-vastaaineet. Mikäli joku pähkinäallergeeni on positiivinen (≥ 0.35 kU/l), määritetään kyseisen pähkinän komponenttitutkimukset. Eritytely: cashewpähkinä, hasselpähkinä, saksanpähkinä (ruoka-aine), parapähkinä, maapähkinä, koivu Komponentit: Cashewpähkinä, rAna o 3 (cashewpähkinän komp.), Hasselpähkinä, rCor a 9 (hasselpähkinän komp.), Hasselpähkinä rCor a 14 (hasselpähkinän komp.), Saksanpähkinä, rJug r 1 (saksanpähkinän komp.), Parapähkinä, rBer e 1 (parapähkinän komp.), Maapähkinä, rAra h 2 (maapähkinän komp.), Maapähkinä, rAra h 6 (maapähkinän komp.)
14256	S-AllComE	Paketti sisältää S-PölyEr. (14257) ja S-RuoComE (14246)
	S-PölyEr. (14257, ei erikseen tilattavissa tällä koodilla)	Ensin tehdään S-PölyRy (7153). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-PölyEr. (phad): pujon siitepöly, koivun siitepöly, timotein siitepöly, kissan hilse, koiran hilse, hevosen hilse, Dermatophagoides pteronyssinus ja Cladosporium herbarum
	S-RuoComE (14246)	Ensin tehdään S-Ruok5Ry (7171). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Ruok5Er (7172) ja komponentit: S-Ruoka-aine-erittely (fx5): munanvalkuainen, maito, turska, vehnä jauho, maapähkinä, soijapapu Komponentit: ovomukoidi nGal d 1 (kanamunan valkuaisen komp.), S-Kaseiini nBos d 8 (maidon komp.), S-Vehnä, rTri a 19/ Omega-5 Gliadin (vehnän komp.), Gliadiini (vehnän komp.), S-Soijapapu, rGly m 4 (soijan komp.), S-Soijapapu, nGly m 5 (soijan komp.), S-Soijapapu, nGly m 6 (soijan komp.), S-Maapähkinä, rA h 2 (maapähkinän komp.), S-Maapähkinä, rAra h 6 (maapähkinän komp.)

Taulukko 3. Yksittäisallergeenien tutkimukset.

Kuntaliiton numero	Lyhenne	Nimi ja sisältö
1673	S-IgE	S- Immunoglobuliini E (a-IgE)
7009	S-TimoteE	S-Timotein siitepöly (g6)
7018	S-LeppäE	S-Lepän siitepöly (t2)
7015	S-KoivuE	S-Koivun siitepöly (t3)
7024	S-PujoE	S-Pujon siitepöly (w6)
7039	S-KisshiE	S-Kissan hilse (e1)
7033	S-HevonhiE	S-Hevosen hilse (e3)
7042	S-LehmiE	S-Lehmän hilse (e4)
7040	S-KoirhiE	S-Koiran hilse (e5)

7037	S-KaniepE	S-Kanin epiteeli (e82)
7105	S-DPteroE	S-Dermatophagoides pteronyssinus (d1)
7103	S-DFarinE	S-Dermatophagoides farinae (d2)
7133	S-MehmyrE	S-Mehiläisen myrkky (i1)
7130	S-AmpmyrE	S-Ampiaisen myrkky (i3)
7137	S-GPenE	S-G Penisilliini (c1)
7139	S-VPenE	S-V penisilliini (c2)
7135	S-AmoksE	S-Amoksisilliini (c6)
7078	S-MunavaE	S-Munanvalkuainen (f1)
7072	S-MaitoE	S-Maito (f2)
7101	S-TurskaE	S-Turska (f3)
7102	S-VehnäE	S-Vehnäjauho (f4)
7090	S-RuisE	S-Ruisjauho (f5)
7080	S-OhraE	S-Ohrajauho (f6)
7065	S-KauraE	S-Kaurajauho (f7)
7070	S-MaapähE	S-Maapähkinä (f13)
7096	S-SoijapE	S-Soijapapu (f14)
7058	S-HaspähE	S-Hasselpähkinä (f17)
7084	S-ParapähE	S-Parapähkinä (f18), IgE vasta-aineet
7075	S-MantelE	S-Manteli (f20), IgE vasta-aineet
7099	S-TomaatE	S-Tomaatti (f25)
7088	S-PorkkaE	S-Porkkana (f31)
7087	S-PerunaE	S-Peruna (f35)
7069	S-LohiE	S-Lohi (f41)
7081	S-OmenaE	S-Omena (f49)
7077	S-MunakeE	S-Munankeltuainen (f75)
7400	S-nKaseiE	S-Kaseiini nBos d 8 (f78)
7056	S-GluteeE	S-Gluteeni (f79)
303	S-CaspähE	S-Cashewpähkinä (f202), IgE vasta-aineet
340	S-OvomukE	S-Ovomukoidi (f233, natiivi, nGal d 1), IgE vasta-aineet
383	Munaseos	Munaseos (keltuainen, valkuainen) (f245)
298	S-SaksPähE	Saksanpähkinä (ruoka-aine) (f256)
7142	S-FormalE	S-Formaldehydi (k80)
7149	S-LateksE	S-Lateksi (luonnonkumi) (k82)